

Pædagogisk læreplan for

Børneinstitution Nord

Odense Kommune 2020

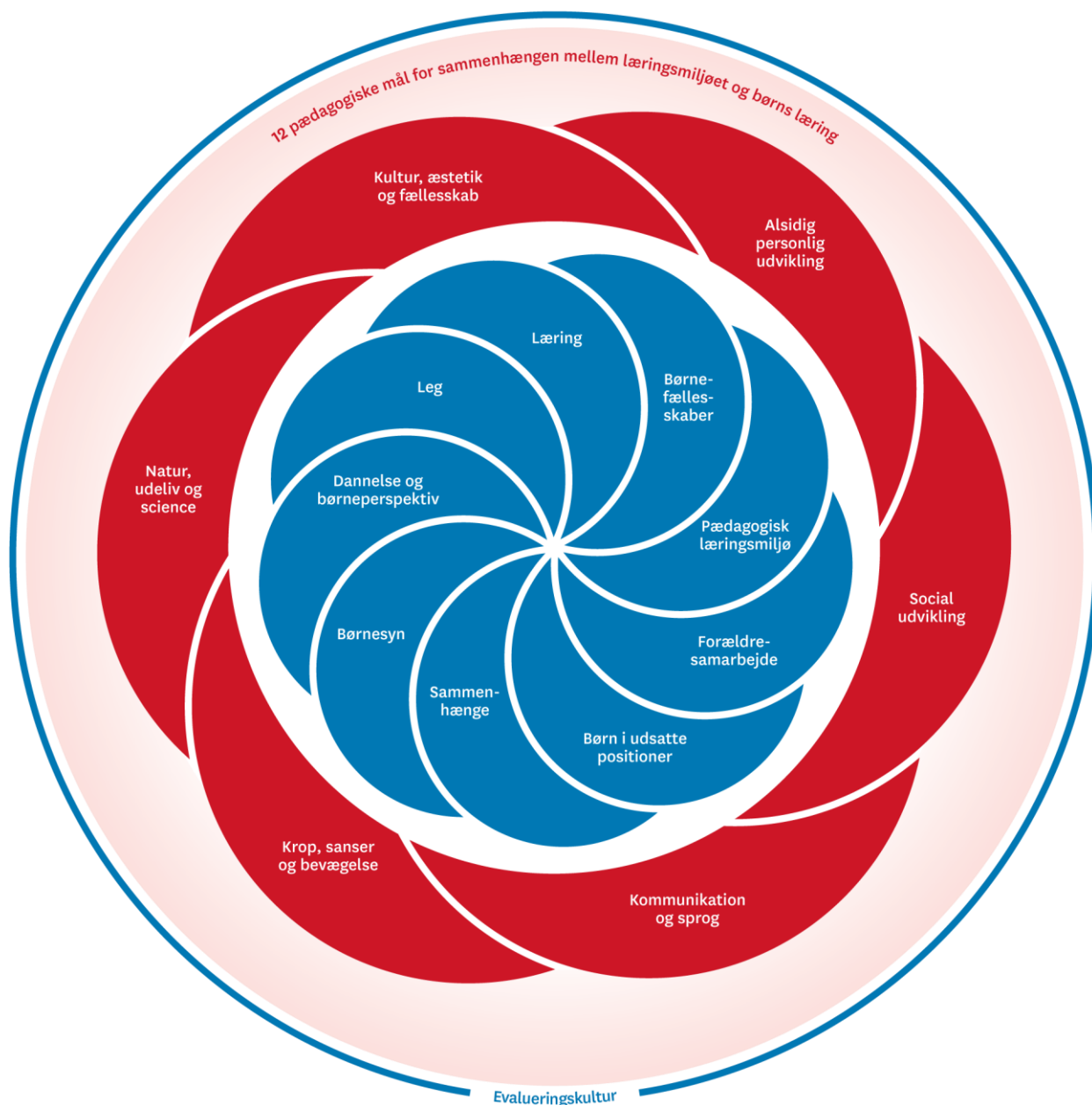
BØRNEINSTITUTIONEN NORD

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Indhold

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan	3
Hvem er vi?	4
Pædagogisk grundlag	5
Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber	6
Pædagogisk læringsmiljø	9
Samarbejde med forældre om børns læring	10
Børn i udsatte positioner	11
Sammenhæng til børnehaveklassen	13
Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan	14
Inddragelse af lokalsamfundet	14
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	14
De seks læreplanstemaer	16
Alsidig personlig udvikling	16
Social udvikling	17
Kommunikation og sprog	18
Krop, sanser og bevægelse	19
Natur, udeliv og science	20
Kultur, æstetik og fællesskab	21
Evalueringskultur	22

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Mission for dagtilbud i Odense Kommune

- At kunne tilbyde alle børn et dagtilbud
- At skabe høj kvalitetstilbud, som er udviklende for alle børn

Vision for dagtilbud i Odense Kommune

- Dagtilbuddene i Odense Kommune tilbyder inkluderende og legende udviklings-og læringsmiljøer, som alle børn profiterer af
 - Alle børn og forældre møder og er i dialog med medarbejdere og ledere, som er fagligt kompetente, reflekterende, anerkendende og innovative
-

Børneinstitutionen Nord består af otte kommunale børnehuse:

Børnehuset Kastaniegården, Børnehuset Klostergården, Børnehuset Lillelund, Børnehuset Louisegården, Børnehuset Lumby, Børnehuset Næsbyhovedgård, Børnehuset Stige og Børnehuset Søhus.

Børnehuse er beliggende i lokalområderne, Næsby, Lumby, Stige og Søhus.

I Børneinstitution Nord samarbejder medarbejdere og ledelse med forældre, dagplejen og skolerne i lokalområderne for at skabe de bedste betingelser for, børns udvikling og læring i forpligtende fællesskaber.

Vi respekterer familiernes forskellige baggrund, og tager udgangspunkt heri, i vores møde med forældre og børn.

Gennem faglig refleksion og overvejelser arbejder vi kontinuerligt med udvikling af - og tilrettelægger læringsmiljøer der til stadighed forandrer sig i takt med børnegruppens behov og udfordringer.

Ingen kan alt
Alle kan noget
Sammen kan vi det hele

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trykt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaven.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Fælles pædagogisk grundlag i Odense Kommune

I Odense samarbejder vi om at ruste alle børn til at blive kompetente og aktive medborgere, uanset hvilke forudsætninger de hver især har.

Vi tager afsæt i et dansk barnesyn, hvor barndommen i sig selv er en betydningsfuld fase i livet. Og hvor leg, livsglæde og basal tryghed er vigtige kerneværdier. Alle børn skal opleve små og store sejre. Blandt andet ved at møde udfordringer af forskellig karakter, der fremmer børnenes kreative, musiske og skabende sider. Det er med til at give børnene en robusthed, så de bedre håndterer hverdagens konflikter og krav.

Gennem inspirerende læringsmiljøer og leg i fællesskaber motiverer vi børnene til at afsøge muligheder og grænser, som udvikler dem både mentalt, socialt og fysisk. Vi anerkender og respekterer børnenes spontane og selvorganiserede leg. Dermed får legen en betydelig plads i hverdagen, hvor vi er ansvarlige og opmærksomme på, hvordan legefællesskaberne blandt børnene udvikler sig.

Vi er ambitiøse i forhold til alle børns udvikling og læring, hvad enten de har særlige behov eller særlige talenter. Det betyder, at vi med afsæt i børns forskellige måder at lære på, arbejder med didaktiske metoder, som motiverer til læring.

Vi tilrettelægger inspirerende læringsmiljøer med høj faglig kvalitet, som understøtter og udfordrer alle børn optimalt i forhold til deres udviklingspotentialer og fremmer deres kreative og skabende virkelyst. Sammen skaber vi de bedst mulige organisatoriske rammer og læringsmiljøer, der gør at børnene oplever nærhed, trivsel, læring, udvikling og anerkendende relationer.

I Odense Kommune har vi udvalgt fire karaktertræk, der er særligt vigtige i børns dannelse: Vedholdenhed, nysgerrighed, mod og medmenneskelighed.

Ved at styrke de fire karaktertræk ved børnene, ruster vi dem til at stå på egne ben, udholde og mestre udfordringer, selv opdage og udforske nye løsninger, deltage aktivt i fællesskaber, etablere holdbare relationer og forholde sig kritisk og reflektivt til situationer.

Alle børn har styrker, er nysgerrige og interesserer sig for noget. Vi ser og anerkender alle børn, for det de er.

Lokal praksis

Børnesyn

Alle børn i Børneinstitution Nord skal opleve små og store sejre. De skal møde små og store udfordringer,

som fremmer deres kreative, musiske og skabende sider og giver dem en robusthed til at håndtere hverdagens konflikter og krav.

Børne- og ungepolitikken i Odense Kommune

Vi vil ruste alle, med deres forskellige forudsætninger, til at blive kompetente og aktive medborgere, der kan præge fremtidens samfund.

I Børneinstitutionen Nord mener vi

- At børn er selvstændige individer med hver deres eget perspektiv.
- At børn er forskellige og derfor også skal mødes forskelligt.
- At alle børn har ret til at høre til - være en del af et fællesskab og vide at alle kan gøre en forskel.

Dannelse

Dannelse er et komplekst begreb. Når vi arbejder med dannelse i Børneinstitution Nord, har vi fokus på børns sociale og personlige kompetencer, og hvordan vi som pædagoger og pædagogmedhjælpere kan understøtte dannelsen af hele mennesker.

Vi sætter fokus på fire grundlæggende karaktertræk, der understøtter børnene læring, udvikling og trivsel i bred forstand.

Vedholdenhed

Noget af det vigtigste, vi som forældre og professionelle voksne kan give børn med i bagagen, er evnen til at kende og udsætte egne behov men også blive ved, selvom tingene er svære, eller der er noget, de hellere vil. Derfor skal vi blandt andet sørge for, at børn møder udfordringer. Børnene skal kende deres styrker og svagheder og få erfaring med at kunne overkomme udfordringer.

Nysgerrighed

Alle børn fødes med nysgerrighed og åbenhed for verden. Dette skal vi dyrke og udvikle ved at skabe rammer, hvor børn oplever, at de kan være både undersøgende og folde deres kreativitet ud. Her skal de også lære, at det er okay at lave fejl og komme videre. Det vil betyde en sjovere hverdag for det enkelte barn, samtidig får vi lagt kimen til det innovative og skabende

Mod

I en hverdag og verden med høje krav skal vores børn lære sig selv at kende på godt og ondt. Det skaber fundamentet og troen på, at de kan og er gode nok. Det er herfra modet udspringer. Modet til at stille sig op foran andre, til at kaste sig ud i nye ting og til at sige til og fra er vigtigt for, at vi som mennesker trives, og for at vi kan navigere i en kompleks verden med mange og forskelligrettede krav.

Medmenneskelighed.

Vores fællesskab bygger på en grundlæggende respekt for hinanden og hinandens forskelligheder. På en forståelse af, at vi er afhængige af hinanden, og at vi har et ansvar over for hinanden. Skal vi styrke fællesskabsfølelsen i vores by, skal vi blandt andet lære at tage hensyn, være gode kammerater og have tålmodighed med hinanden – og vi skal ville hinanden og de gode fællesskaber.

Leg

Legen karakteriseres ved at være en umiddelbar, spontan og frivillig aktivitet. Til forskel fra andre aktiviteter i barndommen kan legen ikke bestemmes og reguleres ude fra. Det er barnet og kun barnet, den legende, der råder over legen, dens indhold og form.

Målet med legen ligger i selve legen. Barnet leger ikke for at lære og heller ikke for at fremstille et eller andet produkt (som fx. i arbejde). Barnet leger for at lege. Legen er således en aktivitet, hvor mål og motiv falder sammen. Og legen udspringer af umiddelbare behov og interesser i mødet mellem barnet og omgivelserne. Hermed ikke sagt at børn ikke sætter sig konkrete mål i deres leg, og at de ikke lærer noget når de leger. Men set ud fra et barneperspektiv er målopnåelse og læring ikke det primære i legen.

At lege er at "lade som om", det vil sige at agere indenfor en fiktiv verden. Og den psykiske forudsætning for at kunne "lade som om" er forestillingsevnen, fantasien.

Daniela Cecchin, Cand. Psych.

Læring

Børn udvikler sig og lærer fra det øjeblik, de bliver født. Med deres naturlige nysgerrighed forundres de over verden og udforsker, hvad de møder på deres vej gennem livet. Gennem inspirerende læringsmiljøer og leg i fællesskaber motiveres de til at afsøge muligheder og grænser, som udvikler dem både fagligt, socialt og fysisk. Børn, som fra starten lærer at lære, har større chance for succes i fremtiden. At lære at lære er vigtigt i forhold til at gennemføre en uddannelse og være rustet til som voksen at bidrage aktivt på arbejdsmarkedet og tage medansvar for udviklingen i samfundet. Børnene er grundlaget for fremtidens velfærd i Danmark.

Børne- og ungepolitikken i Odense Kommune

Børnefællesskaber

Alle har brug for at høre til, føle sig velkomne og være en del af et fællesskab, hvor man bliver regnet med og betyder noget for andre. Børn lærer, når de deltager i sociale sammenhænge, inddrages i fælles aktiviteter, bidrager i fællesskaber og opnår indflydelse på det, der er en del af deres livsbetingelser og udviklingsmuligheder. Det er berigende at møde mennesker, som er anderledes end én selv. Det er herigennem, at vi lærer at samarbejde, håndtere konflikter og mødet med verden. Det er afgørende, at vi i vores læringsmiljøer lærer børn at indgå i forskelligartede fællesskaber, hvor de tager ansvar og drager omsorg for hinanden. Ved at deltage i fællesskaberne får barnet det bedste fundament for trivsel, udvikling og læring.

I hverdagen

I vores vuggestuer lægger vi stor vægt på, at børn og forældre får en god og nærværende modtagelse og en tryk start på institutionslivet.

Tryghed, nærvær, omsorg og sansestimuleringer er nøgleord i vores pædagogiske arbejde i vuggestuen. I løbet af barnets vuggestuetid vil vi støtte barnet i selvhjulpethed og den spæde start på relations dannelse. Vi har i vuggestuetiden fokus på sociale spilleregler, begyndende læring, motorik, sprogudvikling, dannelse og barnets generelle udvikling.

I Børnehaven er der fokus på læring, sprogudvikling, dannelse, motorik, generel udvikling, selvhjulpethed, relationer, sociale spilleregler, "Fri for Mobberi" og skoleforberedende aktiviteter.

Det lyder af rigtig meget, - og det er det også, men vi har altid fokus på barneperspektivet, og at møde det enkelte barn der, hvor det er.

Det er vigtigt for hele Børneinstitution Nord at have et tæt og respektfuldt samarbejde med forældre og børn. Alle børn mødes hverdag med anerkendelse og viden om at de bliver set.

Vi ønsker at skabe en inkluderende hverdag, hvor barnet gennem forskellige læringsmiljøer understøttes i at:

- Udvikle fantasi og kreativitet både i inde og udeaktiviteter.
- Styrkes og understøttes i social, motorisk og emotionel udvikling, i mødet med hinanden, personalet og i forståelsen af hinandens forskelligheder.
- Styrkes i at danne relationer, ved at lege både med de som det falder lettest og med de som "kan noget andet"
- Styrkes i at udvikle selvtillid og selvfølelse, styrkes i troen på sig selv og modet til at bede om hjælp hvis et kniber.
- Styrkes i sproglige udvikling, gennem personalets daglige faglige overvejelser om brugen af sproget, i sproggrupper og i muligheden for at lege med sproget.
- Introduceres til almen dannelse, i forhold til hinanden, i hverdagen og vores omgivelser.
- Oplever nærvær og tryghed, alle skal føle sig set, hørt og mødt.
- Og møder tydelige og fagligt kompetente voksne, som de kan stole på og være trygge ved.

Vi har hver dag læringsgrupper med fokus på særlige temaer, men vægter også at børnene har tid og mulighed til selv at skabe egne lege, aktiviteter og relationer, hvilket vi støtter og guider i.

Pædagogisk læringsmiljø

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Fælles pædagogisk grundlag i Odense Kommune

Når vi tilrettelægger et pædagogisk læringsmiljø, har vi gennem hele dagen fokus på daglige rutiner, organisering og børnenes læring. Vi har et bredt pædagogisk blik for, at hverdagssituationerne bevidst benyttes som et centralt omdrejningspunkt for børnenes leg og læring gennem hele dagen.

Vi arbejder i fagprofessionelle læringsfællesskaber, hvor vi deler viden og refleksioner. Og vi evaluerer egen praksis som basis for vores faglige udvikling. Gennem professionelle læringsfællesskaber har vi mod til at forstyrre hinandens praksis, og vi har en grundlæggende vilje til at skabe forandring. Viden, refleksion og evaluering gør os i stand til at fokusere på sammenhængen mellem det aktuelle læringsmiljø og børnegruppens behov og udbytte. Den nye viden bruger vi til at justere læringsmiljøer og praksis.

Lokal praksis

I Børneinstitution Nord arbejder vi med fokus på de voksnes positioner, både i vuggestue og børnehave. Vi har opbygget en struktur, hvor medarbejderne positionerer sig ift. særlige opgaver og planlagte aktiviteter i løbet af hele dagen og samtidigt hvor vi sikrer læringsgrupper og læringsmiljøer som rummer alle aspekter af de pædagogiske læreplaner. Børnene opdeles bevidst, cirkulerer selvstændigt eller opfordres til at være i en given aktivitet eller læringsgruppe. Det betyder at alle børn vil møde differentierede læringsmiljøer der understøtter deres trivsel, udvikling, læring og dannelse bedst muligt.

Samarbejde med forældre om børns læring

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Ambitioner og fælles forpligtelse i Odense Kommune

I Odense Kommune er alle forældre i løbende dialog med medarbejdere og ledere i dagtilbud om, hvordan man i fællesskab kan fremme børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Definition

Begrebet forældresamarbejde er i Odense Kommunes dagtilbud erstattet af: Samarbejde mellem forældre og dagtilbud.

Det skaber nye perspektiver og fokuserer det fælles ansvar i samarbejdet mellem forældre og dagtilbud.

Ledere og medarbejdere har fortsat det overordnede ansvar for at involvere forældrene ved at invitere til samarbejde.

Fælles pædagogisk grundlag i Odense Kommune

Vi støtter forældre i at være grundsten i deres barns liv.

Vi forventer, at alle forældre involverer sig aktivt i deres barns udvikling, og vi giver dem mulighed for at tage et afgørende medansvar. Vi sørger for, at forældrene kender deres indflydelse på dannelsen af gode børnefællesskaber, hvor alle børn samt børnegruppen som helhed er ligeværdige deltagere.

Forældre er de vigtigste personer i ethvert barns liv, og det er forældrene, der har det primære ansvar for deres barns opvækst.

Forældrene er f.eks. nøglepersoner i deres barns sprogudvikling. Vi går derfor i dialog med forældrene om, hvordan de kan understøtte barnets sproglige udvikling.

Lokal praksis

Samarbejdet og dialogen mellem forældrene og de fagprofessionelle er essentielt for at lykkes med opgaven, og dermed sikre det enkelte barn de bedste muligheder for at udvikle sig og lære.

I børneinstitutionen Nord tilbyder vi forældrene individuelle samtaler på følgende måde. Tilbuddet kan fraviges, hvis forældrene på anden vis har fået informationer, eller hvis de selv giver udtryk for ikke at have et behov for samtale – eksempelvis hvis det er barn nummer 2, der skal starte i vuggestue/børnehave.

På vej i vuggestue

I forbindelse med starten i en af vores vuggestuer modtager forældrene et velkomstbrev og en invitation til at deltage i "før vuggestue". "Før vuggestue" er børnenes og forældrenes mulighed for, før opstart i vuggestuen, via besøg på udvalgte dage at blive dus med institutionslivet og få et lille indblik i, hvordan hverdagen i vores vuggestuer er tilrettelagt.

I løbet af de første tre måneder i vuggestuen tilbydes forældrene en opstartssamtale. Ved opstartssamtalen vil vi sætte fokus på barnets trivsel udvikling og læring både hjemme og i dagtilbuddet. Desuden vil denne samtale indeholde en orientering om perspektivet for barnets forløb i vores dagtilbud. Der vil ved samtalen blive brugt tid på forventningsafstemning.

På vej i børnehave

Hvis barnet kommer fra pasning udenfor Børneinstitution Nord, tilbydes der en rundvisning før starten i børnehaven. Ved rundvisningen udveksles vigtige informationer om barnet og om børnehuset. Der udleveres ved rundvisningen velkomstmateriale, og der orienteres om vores digitale kommunikationsplatform "Mit-Barn". Ved rundvisningen har vi fokus på at skabe tryghed, tillid og på at få skabt en god relation til både barn og forældre.

På vej til skole

Forældre til børn der er i en udsat position, og hvor der typisk har været et samarbejde med Sundhed og Forebyggelse, inviteres der til en samtale om barnets videre forløb fra børnehaven til skolen, ca. et år før børnene skal starte i skole.

Ved denne samtale vil vi sætte fokus på barnets skoleparathed og vores arbejde med at gøre skiftet til skolen til en god og succesfuld oplevelse for forældre og børn. På mødet drøftes barnets udvikling i børnehuset og derhjemme, og der træffes eventuelt aftaler om fælles indsatsområder, for at sikre barnet den bedst mulige start i skolen. Før indskrivning til skolen, tilbydes der et opfølgende møde, hvor der sættes fokus på barnets progression og barnets skolestart.

Ca. 6 mdr. før skolestart/Start i forårs SFO, tilbydes forældre et skolestartsmøde. På mødet drøftes barnets udvikling i børnehuset og derhjemme og der træffes eventuelt aftaler om fælles indsatsområder, for at sikre barnet den bedst mulige start i skolen.

Samtaler om barnets trivsel

Foruden de planlagte samtaler, afholder vi typisk samtaler i forbindelse med individuelle forløb. Det kan være i forbindelse med, at barnet har særlige udfordringer som vi arbejder fokuseret med (f.eks. sprog eller motorik).

Forældrene kan altid bede om en samtale

Ovenfor har vi beskrevet de samtaler, I som forældre kan forvente i jeres forløb i vores børnehuse. De enkelte børnehuse supplerer disse samtaler med andre "snakke", dels i hverdagen og dels ved særlige ordninger specifikt for det enkelte hus.

I har også mulighed for at tale med medarbejderne i hverdagen, hvis dette er muligt i forhold til de planlagte aktiviteter og øvrige gøremål. Hvis I har behov for at tale med en medarbejder fra børnehuset, er I altid velkommen til at bede om et møde.

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Ambitioner og fælles forpligtelse i Odense Kommune

I Odense kommune handler vi altid på børn i udsatte positioner.

Vores fokus er på de inkluderende læringsmiljøer.

Vi involverer altid forældre og relevante tværfaglige samarbejdspartnere i det øjeblik, vi vurderer, at et barn er i en udsat position.

Vi er opsøgende i forhold til at få relevant viden om børn i udsatte positioner, men også på at videregive relevant viden til relevante samarbejdspartnere. Dette er også i fokus, når vi skal modtage eller overlevere børn i udsatte positioner til dagtilbud eller skole.

Vi har læringsmiljøpædagoger, som bidrager til at perspektivere og kvalificere de pædagogiske læringsmiljøer således, at de tager højde for børn i udsatte positioner og for børns forskellige forudsætninger.

Vi er professionelle og har fokus på kerneopgaven til gavn for alle børn.

Vores mission at skabe høj kvalitetsdagtilbud, som styrker udviklingen hos alle børn.

Definition

Børn i udsatte positioner kan f.eks. være børn med en svag socioøkonomisk baggrund, børn med særlige behov, børn i risiko for at stå uden for fællesskabet, børn hvis forældre ligger i skilsmisse, børn med en alvorligt syg søskende, mor eller far, børn der er anbragt uden for hjemmet m.fl. Kvaliteten i interaktionen mellem barn og voksen er særlig betydningsfuld for børn i udsatte positioner. Nogle gange kan det være en fordel at give et udsat barn plads og rum til at indgå i mindre gruppesammenhænge. Børn kan være i en udsat position i kortere eller længere perioder.

Fælles pædagogisk grundlag i Odense Kommune

Alle børn kan i perioder af deres liv, befinde sig i en udsat position. Det kan betyde, at børn i en kortere eller længere periode oplever livsomstændigheder som påvirker deres dannelse, udvikling, læring og trivsel.

Vi tager aktivt ansvaret for at iværksætte en tidlig og rettidig indsats, så børnene udfordres tilpas og oplever mestring i det almene fællesskab. Det sker i et tæt og koordineret samarbejde med forældrene. Vi etablerer differentierede lege og læringsmiljøer, der sikrer at alle børn kan deltage og opleve at være betydningsfulde.

Lokal praksis

Alle børn skal have mulighed for at udvikle sig, lære, trives og være en del af fællesskabet. Herigennem får de et solidt afsæt for et aktivt og selvstændigt liv som voksne. Vi har forventninger til alle børn i Børneinstitution Nord, også børn der er i en udsat position.

Et godt liv som barn og ung kan forme sig på mange måder. Alle børn skal ikke og kan ikke det samme, nu eller senere hen i livet. Men alle skal have mulighed for at udfolde deres talent og engagement. Derfor skal vi have et professionelt blik for, hvordan børns fællesskaber fungerer, så vi kan støtte de børn, der falder ud eller isoleres.

Det kræver ikke kun opmærksomhed på det enkelte barn, men især en opmærksomhed på børnenes egne fællesskaber. Ved at styrke fællesskabernes måde at fungere på, kan vi hjælpe børn med at udvise socialt ansvar for hinanden. Vi skal samtidig sørge for, at de børn, der har helt specifikke behov, får den hjælp og støtte, de har brug for. Støtten skal være kendetegnet ved at:

- Den bliver sat i værk så tidligt som muligt – Det betyder, at alle medarbejdere har et ansvar for altid at handle så tidligt og rettidigt som muligt, når vi finder ud af, at et barn har et behov for støtte.
- Den inddrager barnets og familiens perspektiver og ressourcer og finder sted så tæt på familiens liv som muligt
- Der er kontinuitet, og så få skift i indsatserne som muligt og fokus på, at børnene skal kunne beholde deres relationer og de fællesskaber, som de har opbygget
- Den er helhedsorienteret, sammenhængende og koordineres i et samarbejde mellem de professionelle, familien og netværket rundt om barnet.
- Målet som udgangspunkt er at ruste barnet og den unge til at kunne fungere i det almene fællesskab på lige vilkår.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

Ambitioner og fælles forpligtelse i Odense Kommune

I Odense kommune oplever børnene sammenhæng og kontinuitet i deres hverdag.

Definition

Arbejdet med at tilrettelægge et pædagogisk læringsmiljø for de ældste børn i børnehaven, der skaber sammenhæng til SFO/børnehaveklassen, skal tage udgangspunkt i den styrkede pædagogiske læreplan. De seks læreplanstemaer har tæt sammenhæng med de indholdselementer, der arbejdes med i børnehaveklassen. At skabe sammenhæng til SFO/børnehaveklassen kan f.eks. handle om børnenes trivsel, arbejdet med børnefællesskaber og at understøtte børns lyst til at lære og deres mod på nye oplevelser, fordi det er elementer, der er centrale på tværs af dagtilbud og skole.

Fælles pædagogisk grundlag i Odense Kommune

Vi etablerer læringsmiljøer, der giver barnet de bedste forudsætninger for at starte i skole. Ligeledes etablerer skolen læringsmiljøer, der er klar til at tage imod børnene fra dagtilbuddet. Dagtilbud og skoler i Odense Kommune arbejder med afsæt i tre politisk prioriterede faglige spor; Dannelse, Sprog og Tidlig indsats. Det fælles fokus skaber en god mulighed for at forme en rød tråd i det pædagogiske arbejde.

Børn- og Ungeudvalget har udstukket et sæt fælles retningslinjer for dagtilbud og skoler, for at sikre kvalitet i samarbejdet om sammenhæng i det pædagogiske læringsmiljø, fra dagtilbuddet til forårs SFO og børnehaveklasse. Ved at skabe sammenhæng i det pædagogiske læringsmiljø understøtter vi, at børn oplever større kontinuitet i overgangen fra dagtilbud til forårs SFO og skole.

I Odense kommune arbejder hele SFO-området fra forårs SFO til SFO2 ud fra den styrkede pædagogiske læreplan for dagtilbud. De styrkede pædagogiske læreplaner for dagtilbud minder indholdsmæssigt om kompetenceområderne for børnehaveklassen, derved opnår vi en sammenhæng mellem dagtilbud, forårs SFO og børnehaveklassen.

Vi samarbejder med hinanden og med forældrene for at sikre barnet oplevelsen af en vellykket sammenhæng mellem dagtilbud og skole. Dermed etableres også det bedste afsæt for at videreudvikle barnets sproglige udvikling.

Lokal praksis

I Børneinstitutionen Nord arbejder vi med to forskellige skolestartsmønstre.

I samarbejdet med skolerne i Næsbyområdet arbejdes der med en overgang til forårs SFO i marts måned for alle børn i førskolealderen.

I Samarbejdet med skolerne i Skolefællesskabet i Nord, samarbejdes der om en overgang til fleksibel indskoling med 4 årlige skoleoptag.

Fælles for børnehusene er at der etableres førskolegrupper bestående af de kommende skolebørn. Der arbejdes med førskolerelateret materiale. Der aflægges besøg på skolerne. Der afholdes overleverings-samtaler mellem det pædagogiske personale i både skole og dagtilbud.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Fælles pædagogisk grundlag i Odense Kommune

Vi har fokus på fællesskabets betydning på alle niveauer. Det betyder blandt andet, at vi bestræber os på at etablere og indgå i samarbejdsrelationer med civilsamfundet omkring os.

Vi har en åben og eksperimenterende tilgang til samarbejdet med personer fra lokalsamfundet, og vi er nysgerrige efter at vide, hvilke værdier og kompetencer vores samarbejdspartnere byder ind med.

Vores samarbejdspartnere er med til at skabe gode læringsmiljøer for børnene. De byder hver især ind med forskellige kompetencer og muligheder. Vores primære partnere er forældre, men også lokale foreninger, erhvervslivet, plejehjem samt elever og lærere fra de lokale distriktsskoler.

Lokal praksis

Vi bruger lokalområdets muligheder ved at besøge andre institutioner, lokale attraktioner og vi arrangerer små udflugter i hverdagen til de grønne områder i lokalmiljøet – eksempelvis, spejderhytte, ådal, skove m.m.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Fælles pædagogisk grundlag i Odense Kommune

Vi møder børn med nærvær og positive forventninger, og vi tager udgangspunkt i et anerkendende ressource-børnesyn. Dermed understøtter vi børnenes læringsmiljøer og skaber en høj kvalitet i samspillet mellem børn og voksne.

Vi tager ansvar for, at ingen børn bliver mobbet eller udsættes for anden nedværdigende behandling. Det gør vi bl.a. ved at gøre brug af positive anvisninger.

Vi udvikler de fysiske rammer og æstetiske miljøer, så der skabes rum til fordybelse og kreativitet. Og vi inddrager børnenes egne stemmer, oplevelser og vurderinger af deres børnemiljø i vores pædagogiske praksis.

Lokal praksis

I Børneinstitutionen Nord er vi opmærksomme på at skabe indbydende læringsmiljøer, som er fleksible. Det vil sige, at vi skaber læringsmiljøer ud fra den aktuelle børnegruppe og ud fra relevante læreplanstemaer og ønsker om læring. Vi har fokus på, at børnene skal have plads til både at kunne fordybe sig i de stille aktiviteter og også at skabe læringsmiljøer, som byder ind til højere grad af fysisk udfoldelse. Børn lærer forskelligt, og det skal vi have øje for.

De seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Børneinstitution Nord begynder vi allerede fra barnets start i børnehuset at give børnene et billede af, ”hvem er jeg” og ”hvem er du”, ”hvem er min familie” og ”hvordan er vi over for hinanden”. Det er vigtigt at børne tidligt i deres identitetsdannelse for en forståelse af sig selv, og for hvordan vi omgås hinanden. Vi taler med børnene om følelser og om at ”læse” egne og andres følelser og udtryk. Børnene opmuntres og støttes i vedholdenhed og mod. Børnene opmuntres til at sige til og fra. Vi ser børnenes forståelse for og læring igennem alsidige personlige udvikling som grundlaget for al øvrig læring i børnelivet.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Børneinstitution Nord vægter vi højt, at børnene har en forståelse for “det som sker” omkring dem og for de børn og voksne, som “er” omkring dem. Vi har stor opmærksomhed på, at børnene lærer, at der skal være plads til alles forskelligheder, og at det også er godt at lege med andre end sin “bedste ven”. Vi lærer børnene at tage hensyn og vente på tur. Og vi taler om hvordan andre har det, og hvordan vi kan hjælpe hinanden og samarbejde for at løse opgaver. Forståelsen for social udvikling og ageren er nødvendig for børnenes trivsel og læring i børnehusene og i resten af deres liv. Vi arbejder systematisk med dette – eksempelvis gennem Red Barnet og Mary Fondens anti-mobbe program ”Fri for Mobberi” hvor der er særligt fokus på børn relationer og sociale samspil.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Børneinstitution Nord har vi, ligesom i resten af Odense kommune stor fokus på kommunikation og sprog. Alle medarbejdere har gennemgået en uddannelse om børns sprog tilegnelse, og der er gjort en lang række tiltag i forhold til at udvikle læringsmiljøer, som styrker og understøtter børns sprogtiltagelse. Vi er, i alle sammenhænge, opmærksomme på at sætte ord på alt, hvad vi gør i samspillet med børnene, og vi støtter børnene i at sætte ord på egne handlinger, ønsker og behov. Vi arbejder med dialogisk læsning, rim og remser og ordleg. Og vi understøtter børnene til at udvikle et nuanceret, eksperimenterende og undersøgende sprog.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel. Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Børneinstitution Nord har vi indrettet læringsmiljøer som giver plads til at styrke og stimulere krop, bevægelse og sanser både ude og inde. Der bliver både ude og inde skabt læringsmiljøer hvor der er plads til ro, fordybelse og finmotoriske aktiviteter, og der skabes miljøer, hvor der er plads til de ”store armbevægelser” og til at udfordre børnenes fysik og grovmotorik. Desuden skabes miljøer, hvor børnenes sanser stimuleres, og hvor der er plads til at udforske.

Lokalmiljøets mange stisystemer og grønne områder anvendes til at gå på opdagelse i og til at opleve øget grad af rum og plads til fysisk udfoldelse og sanselige oplevelser

Vi taler om sundhed og trivsel, og hvad vi kan gøre for at passe på vores krop.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Børnehusene i Børneinstitution Nord er vi ude hver dag og vores udearealer benyttes uanset vejr og årstid. Børnehusene ligger i området omgivet af grønne stisystemer, skovområder og Odense kanal i gåafstand. Vi taler om, ser på og rører ved naturen dagligt. Vi undersøger og taler om årstider og naturens ændringer over året, og om hvordan vi kan være med til at passe på naturen. Børn og voksne eksperimenterer med naturens elementer året rundt. Børnene er sammen med deres forældre med til at udsmykke legepladsen og plante blomster, hvilket medvirker til et fælles ejerskab og forståelse for at værne om vores natur og udemiljø.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet. Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Børneinstitution Nord forsøger vi at give børnene et nuanceret blik på verdenen og på traditioner. Vi taler om forskellige kulturers højtider og værdier. Vi afholder festligheder og skaber læringsmiljøer, som afspejler årets gang. Børnene er medskabende i afholdelse af arrangementer for forældre, bedsteforældre og venner. Og børnene gives forståelsen for vigtigheden af, at vi i fællesskab yder, for at tingene kan lykkes. Vi skaber læringsmiljøer, hvor børnene har muligheden for at anvende deres fantasi og kreativitet i skabende processer. Og vi har fokus på, at alle børn altid har tilgang til materialer til kreativt brug.

De enkelte læreplans temaer står sjældent alene. Der vil i enhver given aktivitet være en grad af input fra andre læringsmiljøer. Det er grundlaget for det "hele Børneliv", intet står alene.

Evalueringskultur

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Ambitioner og fælles forpligtelse i Odense Kommune

- I Odense Kommune tilstræber vi at arbejde i professionelle læringsfællesskaber
- Vi ser det som en fælles forpligtelse at skabe de optimale læringsmuligheder for alle børn
- Vores evalueringskultur understøtter et dobbelt læringsfokus rettet mod børns og medarbejderes læring.
- Vi foretager systematiske og konstruktive refleksioner over praksis.
- Vi inddrager og reflekterer data i udviklingen af vores fælles praksis.
- Vi dokumenterer og reflekterer sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte ift. trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Vi tager udgangspunkt i børnenes udbytte af læringsmiljøet, når vi tilrettelægger, justerer og kvalificerer vores praksis.
- Lederne udøver faglig ledelse og fokuserer deres arbejde på den pædagogiske kerneopgave ved at facilitere og understøtte professionelle læringsfællesskaber.
- Lederne bærer ansvaret for at etablere, udvikle og forankre den systematiske evalueringskultur.

Definition

Evalueringskulturen er et udtryk for, at vi arbejder i professionelle læringsfællesskaber. Lederne er ansvarlige for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet. Hermed forstås, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt og kritisk til, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børnegruppens trivsel. Læring, udvikling og dannelse. Systematisk refleksion over og evaluering af praksis sker med afsæt i pædagogisk dokumentation, såsom (small data) observationer af hverdagspraksis, observationer af læringsmiljøet, børneinterviews, praksisfortællinger mfl. og (big data) sprog- og læringsmiljøvurderinger m.fl.

Lokal praksis

I Børneinstitutionen Nord har vi udviklet et redskab der skal understøtte refleksionerne og evalueringen af vores tiltag i børnehusene. Redskabet gøres til genstand for gensidige drøftelser mellem kollegaer, mellem medarbejder og daglig pædagogisk leder og mellem daglig pædagogisk leder og institutionsleder. Vi arbejder i Børneinstitutionen Nord med udgangspunkt i beskrivelsen af hverdagens "rutiner".
Hvordan er vi på legepladsen og bringer her læreplanerne i spil?
Hvad er det der skal foregå i garderoben?
Hvad skal der foregå under vores samlinger?
Hvordan understøtter vi legen i vores børnehuse?

Og selvfølgelig meget mere

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Ambitioner og fælles forpligtelse i Odense Kommune

Børneinstitutioner, dagplejeområder og Enghaveskolens Børnehave foretager hvert andet år en skriftlig evaluering af det lokale arbejde med Den styrkede pædagogiske læreplan.

Formålet er at evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen bygger på følgende data:

Pædagogisk dokumentation fra dagtilbuddene

- Beskrivelse af børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse
- Beskrivelse af læringsmiljøet

Læringsmiljøvurderinger

- Spørgeskemaer til forældre, medarbejdere og børn
- Praksisfortællinger

Tilsynsdialogmøder med forældrebestyrelser

- Drøftelse af dagtilbuddets læringsmiljøer og børnenes trivsel
- Drøftelse af forældresamarbejdet

Evalueringen er bygget op omkring de samme emner som den styrkede pædagogiske læreplan. Under hvert emne vurderer ledelsen af dagtilbuddet, hvor godt de er lykkedes med at opnå deres målsætninger. Derefter vurderes behovet for lokal udvikling.

Evalueringen offentliggøres på Odense Kommunes hjemmeside sammen med Den styrkede pædagogiske læreplan.

Lokal Praksis

I lederteamet i Børneinstitution Nord tager vi denne læreplan op en gang årligt og gør her denne til genstand for evaluering og eventuelle justeringer, der giver mening, set i relation til de opnåede resultater og de erfaringer, der er gjort i årets løb.
